

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

6 червня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1224/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Луцюка П.С., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Апеляційного суду Рівненської області Максимчук Зої Микитівни за скаргою Багатка Сергій Антоновича,

встановила:

У червні та серпні 2014 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) надійшли скарги Багатка С.А. на дії судді Максимчук З.М., в яких він вказує на порушення нею, як суддею-доповідачем, порядку долучення та дослідження доказів під час апеляційного перегляду рішення суду першої інстанції у цивільній справі.

Тож, посилаючись на істотні порушення норм процесуального права, пов'язані з відмовою у доступі до правосуддя та порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, просить притягнути суддю до дисциплінарної відповідальності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону «Прикінцеві та перехідні положення», розгляд заяв і скарг поданих, а дисциплінарних проваджень щодо суддів розпочатих до набрання ним чинності здійснюється відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року № 2453-VI (далі – Закон).

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії Весельською Т.Ф. проведено перевірку викладених у скарзі даних та обставин.

Розглянувши матеріали перевірки, заслухавши доповідь члена Комісії, проаналізувавши її висновок, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Максимчук З.М. необхідно відмовити з таких підстав.

Рішенням Рокитнівського районного суду Рівненської області від 5 березня 2014 року частково задоволено позов ОСОБА_1 (інтереси якого представляв ОСОБА_2) до ОСОБА_3, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору Рокитнівська селищна рада Рівненської області. Зобов'язано ОСОБА_3 відновити частину житлового будинку АДРЕСА_1, в якій розташована квартира НОМЕР_1 до стану, що існував станом на 12 червня 2010 року, стягнуто з ОСОБА_3 7000,00 гривень моральної шкоди, 344,10 гривень судового збору, 2000,00 гривень витрат на надання правової допомоги та 544,00 гривень витрат на проїзд. У решті позовних вимог ОСОБА_1 – відмовлено. У задоволенні зустрічного позову про відшкодування шкоди також відмовлено.

Не погоджуючись з цим рішенням, ОСОБА_3 оскаржила його в апеляційному порядку.

Рішенням Апеляційного суду Рівненської області від 30 квітня 2014 року, ухваленим колегією у складі суддів Максимчук З.М., Рожина Ю.М., Григоренка М.П, рішення суду першої інстанції скасовано, у задоволенні позову ОСОБА_1 відмовлено.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28 травня 2014 року відмовлено у відкритті провадження за касаційною скаргою ОСОБА_1 на це рішення.

Заявник вказує, що 25 квітня 2014 року ОСОБА_3 подала до суду апеляційної інстанції заяву про долучення до справи нових доказів. Однак, суддя Максимчук З.М., як доповідач у справі, всупереч вимог статті 168 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), думку присутніх в засіданні 30 квітня 2014 року осіб щодо наявності підстав для задоволення цього клопотання не з'ясувала, як і не постановила ухвалу з цього питання.

Крім того, заявник вказує, що в рішенні апеляційного суду не відображено якими доказами підтверджується відсутність вини ОСОБА_3 у завданні шкоди ОСОБА_1.

З матеріалів перевірки вбачається, що 28 березня 2014 року ОСОБА_3 подала апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції.

Ухвалою судді Максимчук З.М. від 8 квітня 2014 року відкрито провадження у справі, а ухвалою від 9 квітня 2014 року призначено її до розгляду на 30 квітня 2014 року.

25 квітня 2014 року ОСОБА_3 через канцелярію суду подала заяву, в якій просила приєднати до матеріалів справи такі документи: копію ухвали

слідчого судді від 14 квітня 2014 року, довідку Рокитнівської селищної ради Рокитнівського району Рівненської області від 25 березня 2014 року, копію акту огляду земельної ділянки від 24 березня 2014 року, копії постанови та повідомлення про закриття кримінального провадження від 18 квітня 2014 року.

Як пояснила суддя Максимчук З.М., ці документи виготовлені після 5 березня 2014 року, тобто після ухвалення судом першої інстанції рішення у справі. Також вона зауважила, що ні ОСОБА_1, ні його представники не були позбавлені права звернутися із клопотанням про ознайомлення з матеріалами справи перед її слуханням, однак цим правом, на відміну від ОСОБА_3, не скористалися. Під час розгляду справи в судовому засіданні представники обох сторін із заявами та клопотаннями також не зверталися.

Однак, такі доводи судді суперечать положенням ЦПК України щодо порядку розгляду клопотань.

Відповідно до частини другої статті 303 ЦПК України, апеляційний суд досліджує докази, які судом першої інстанції були досліджені з порушенням встановленого порядку або в дослідженні яких було неправомірно відмовлено, а також нові докази, неподання яких до суду першої інстанції було зумовлено поважними причинами.

Згідно з частиною першою статті 304 ЦПК України, справа розглядається апеляційним судом за правилами, встановленими для розгляду справи судом першої інстанції, з винятками і доповненнями, встановленими цією главою.

Статтею 168 ЦПК України визначено, що заяви і клопотання осіб, які беруть участь у справі, розглядаються судом після того, як буде заслухана думка решти присутніх у судовому засіданні осіб, які беруть участь у справі, про що постановляється ухвала.

З приводу застосування цих норм судами апеляційної інстанції, Верховним Судом України надано роз'яснення, викладені у постанові Пленуму «Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку» від 24 жовтня 2008 року № 12.

Так, за змістом пункту 6 частини третьої статті 295 (станом на час розгляду справи апеляційним судом – пункт 6 частини другої статті 295), частини другої статті 303 та пункту 1 частини першої статті 309 ЦПК України, апеляційний суд може встановлювати нові обставини, якщо їх наявність підтверджується новими доказами, що мають значення для справи (з урахуванням положень про належність і допустимість доказів), які особа не мала можливості подати до суду першої інстанції з поважних причин, доведених нею.

Верховний Суд України також роз'яснив, що у разі надання для дослідження нових доказів, які з поважних причин не були подані до суду першої інстанції, інші особи, які беруть участь у справі, мають право

висловити свою думку щодо цих доказів як у запереченні на апеляційну скаргу, так і в засіданні суду апеляційної інстанції.

Про прийняття та дослідження нових доказів, як і відмову в їх прийнятті, апеляційний суд зобов'язаний мотивувати свій висновок в ухвалі при обговоренні заявленого клопотання (частина друга статті 208, частина перша статті 212, частина перша статті 304 ЦПК України).

Перевіркою встановлено, що заява ОСОБА_3 про приєднання до справи нових доказів в судовому засіданні не обговорювалась, як і не постановлялася ухвала за наслідками такого обговорення.

Однак, на підставі доказів, які подані ОСОБА_3 25 квітня 2014 року, а саме: постанови слідчого СВ Рокитнівського РВ УМВС України в Рівненській області від 18 квітня 2014 року та акту огляду земельної ділянки від 24 березня 2014 року, судом встановлено відсутність вини особи, яка подала апеляційну скаргу, у завданні матеріальної шкоди ОСОБА_1 та невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам справи.

Таким чином, головуєчий суддя Максимчук З.М. не поставивши на обговорення в судовому засіданні 30 квітня 2014 року питання про можливість врахування судом нових доказів, обмежила ОСОБА_1 у праві заперечити проти задоволення цієї заяви та надати з цього приводу додаткові пояснення.

Враховуючи те, що у зв'язку з поданням нових доказів апеляційним судом скасовано рішення суду першої інстанції, порушення норм процесуального права щодо порядку розгляду заяви про їх приєднання до справи потягнуло для ОСОБА_1 негативні наслідки, що свідчить про істотність такого порушення.

Наслідком такого порушення, відповідно до пункту 1 частини першої статті 83 Закону є притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Разом з тим, частиною четвертою статті 87 Закону визначено, що дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше шести місяців із дня відкриття Комісією провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Із наданої виконувачем обов'язки Голови Апеляційного суду Рівненської області інформації щодо періодів тимчасової непрацездатності судді Максимчук З.М. та перебування її у відпустках, вбачається, що з дня вчинення нею дисциплінарного проступку (яким є 30 квітня 2014 року), без урахування зазначених періодів, минуло більше року, а тому, відповідно до положень частини четвертої статті 87 Закону, дисциплінарне стягнення до судді не може бути застосовано.

Що стосується доводів про те, що в рішенні апеляційного суду не відображено якими доказами підтверджується відсутність вини ОСОБА_3

у завданні шкоди ОСОБА_1, то цим доводам Комісія оцінку не надає, оскільки вони стосуються суті судового рішення, законність та обґрунтованість якого може бути перевірена лише судом вищої інстанції. Як вже зазначено, ОСОБА_1 правом на оскарження рішення від 30 квітня 2014 року скористався, однак у відкритті касаційного провадження йому було відмовлено.

Керуючись статтями 83-87, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія, -

вирішила:

Відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Апеляційного суду Рівненської області Максимчук Зої Микитівни.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

П.С. Луцюк

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова